

گفت‌وگو با محمد سمیعی مسئول گروه جهادی پیامبر اعظم (ص) شیراز

تعلیم و تربیت را به قلب اردوهای جهادی بردیم

سازمان‌های مختلفی از جمله اتحادیه انجمن اسلامی دانش آموزان شیراز قرار گرفت، اما افق‌های این فعال فرهنگی و دوستانش بلندتر از سقف این سازمان‌ها بود. در چنین دورانی بود که هجرت دوم محمد سمیعی و دوستانش به بسیج آغاز شد. پایگاهی با محوریت این گروه جهادی تشکیل و فصل تازه‌ای در فعالیت‌های فرهنگی این مجموعه آغاز شد. سراغ محمد سمیعی، بسیجی فعال و مسئول گروه جهادی پیامبر اعظم (ص) رفتیم تا گفت‌وگویی با ایشان داشته باشیم و در باره این گروه جهادی‌شان به عنوان یک تشکیلات موفق فرهنگی اطلاعاتی کسب کنیم.

دوران دانش آموزی را در یکی از محله‌های پایین شهر گذراند. در سال ۸۰ برای تحصیل در رشته مهندسی عمران ر هسپار دانشگاه باهنر شیراز شد. در خلال درس و تحصیل بود که با عضویت در بسیج دانشگاه وارد فضای فعالیت‌های فرهنگی شد. معتقد است فضای حاکم بر دفتر بسیج دانشگاه بهترین جایی است که در طول عمر خویش تجربه کرده است. یک فضای تمام عیار تربیتی با ساز و کار تشکیلاتی منحصر به فرد و صمیمیتی وصف‌ناپذیر که باعث می‌شود در میان علم‌اندوزی، با بچه‌های دانشگاه گروهی جهادی شکل دهند. ظرفیت این گروه جهادی در خدمت

گروه جهادی پیامبر اعظم (ص) یکی از گروه‌های موفق در حوزه فعالیت‌های فرهنگی و جهادی است. در مورد نحوه شکل‌گیری این گروه و اقدامات آن توضیحاتی بفرمایید.

سال ۱۳۸۷ بود که آوازه اردوهای سازندگی به رسانه‌ها رسید. تماشای صحنه‌های زیبای این جهاد مقدس انگیزه‌ای شد تا با دوستان هم دانشگاهی و برخی فعالان فرهنگی پای در این عرصه بگذاریم. در همان زمان، هسته اولیه این مجموعه شکل گرفت و اولین دوره اردوی جهادی آغاز شد. طرح در مناطق محروم کرمان و سیستان و بلوچستان کلید خورد که تجربه‌های بسیار موقعی را برای ما به ارمغان آورد. این جریان همچنان ادامه داشت تا اینکه در سال ۸۹ به این فکر افتادم که اردوی جهادی می‌تواند ظرفیت بسیار موقعی در حوزه تعلیم و تربیت باشد. تحقیق کردیم و دیدیم هیچ کار جهادی برای قشر دانش‌آموزی با رویکرد تربیتی و تشکیلاتی انجام نشده است. به همین دلیل عزممان را از جم و در سال ۱۳۹۲ یک گروه جهادی با رویکرد تربیتی متشکل از دانشجویان، طلاب و دانش‌آموزان تأسیس کردیم.

ظاهرا شما پیش از تشکیل گروه جهادی در حوزه فعالیت‌های فرهنگی دانش‌آموزی مشغول بودید؟

بله همین‌طور است. در سال ۸۹ مربی انجمن‌های اسلامی دانش‌آموزان و از آن به بعد مسئول انجمن در شهرستان شیراز شدم. اشتیاقی وصف‌ناپذیر دانش‌آموزان نسبت به فعالیت‌های گروهی، ارتباطی صمیمانه و دوستانه را شکل داد. در سال ۹۲ بعد از اینکه گروه جهادی پیامبر اعظم (ص) را تأسیس کردیم، تعدادی از دانشجویان شناخته شده که دارای مبانی تربیتی خوبی بودند و می‌توانستند با دانش‌آموزان خوب کار کنند را شناسایی و جذب کردیم. اولین اردوهای جهادی را با همان دیدگاه تربیتی جهادی شکل دادیم. این روند ادامه داشت و در اردوهای بعدی به نقطه خوبی رسیدیم.

نگاه

«جهادگران مشغول جهاند» عبارت آشنایی است که این روزها می‌توان از عمق جان معنای آن را فهمید؛ جهادگرانی که همه جا حضور دارند، از همان ابتدای تشکیل جهادسازندگی تا اکنون که در قالب بسیج سازندگی جهاد می‌کنند بدون هیچ چشم‌داشت و بدون اینکه در قاب رسانه حضور یابند. پیاپییت جهادی به صحنه آمده‌اند و هر کجا که نیاز باشد، آماده خدمت‌رسانی هستند.

در مناطقی که قطره قطره باران بارید و سیلابی عظیم به راه انداخت، حضور دارند، همدرد و شریک غم زلزله‌زدگان هستند؛ آنهایی که دچار خشم زمین شده و دارایی‌های

خود را از دست داده‌اند. نامشان جهادگر است؛ بسیجیانی که سال‌هاست بهترین تفریح برایشان خدمت به مردم مناطق محروم است و از اینکه در جهت محرومیت‌زدایی و

آمدن و شروعی دوباره برای یک طرح تربیتی موفق شکل گرفت.

مهم‌ترین ارمان این اردوها تمرین کار تربیتی تشکیلاتی است. کار تربیتی تشکیلاتی کار گسترده‌ای است و نیاز به خیلی چیزها دارد تا بشود در یک فرایند سازنده فردی خودساخته را هم از بعد تربیتی و هم از بعد تشکیلاتی به جامعه عرضه کرد

تغییرات به این صورت بود که گروه جدیدی از طلاب و دانشجویان را به عنوان مربیان تربیتی وارد حوزه فعالیت‌های فرهنگی کردیم که بر شکل و محتوای کار اثر ویژه‌ای گذاشت.

سیر برنامه‌ریزی تأسیس و روند اجرایی کار گروه چطور بود؟

پس از هم افزایی و مشارکت دوستان، گروه جهادی در بخش معاونت سازندگی سپاه فجر استان فارس به طور رسمی ثبت شد. در مرحله بعد با تنی چند از دانشجویان و فعالان فرهنگی به شناسایی مناطق محروم مورد نظر برای اردوی جهادی پرداختیم. ایجاد هماهنگی با سازمان‌ها و ارگان‌های متولی برای مساعدت‌های لازم از سوی برخی دوستان با جدیت دنبال شد. هماهنگی‌های اجرایی به شرایط مطلوبی رسید و در گام بعدی با درج اطلاعیه برای ثبت نام و گزینش دانش‌آموزان علاقه‌مند جهت حضور در اردوهای جهادی، جوانان علاقه‌مند به میدان

سازنده فردی خودساخته را هم از بعد تربیتی و هم از بعد تشکیلاتی به جامعه عرضه کرد. به عنوان مثال، ما در خلل اردو هر شب پس از فعالیت روزانه جلسه انتقادات و پیشنهادات یا کرسی آزاداندیشی داریم. این برنامه برای تقویت حس مشارکت گروهی تأثیری بسزا دارد. هر نقدی نسبت به کارهای گروه باشد آزادانه انجام می‌گیرد و مسئول گروه در صورت نیاز جواب می‌دهد. ورزش صبحگاهی جمعی یکی از این برنامه‌هاست. در جمع بودن و با جمع نشست و برخاست کردن و غذا خوردن یکی از هنجارها و ارزش‌های مجموعه است. در کل اردوهای چند روزه جهادی علاوه بر فعالیت‌های سازندگی و فرهنگی، تمرینی برای کار گروهی و تفکر تشکیلاتی است و این یکی از مهم‌ترین اهداف ما در این اردوهاست.

برنامه‌های شما صرفاً به برگزاری اردوها خلاصه می‌شود یا پس از

اردو هم برنامه‌ای دارید؟

اردو یک جرقه و یک بهانه اولیه برای گردهمایی دوستان است. اصل ادامه برنامه‌ها بعد از اردوهاست. ما برای گروه جهادی واحدهایی مشخص کردیم، در اردو رفاقت و انسجام اولیه شکل می‌گیرد و بعد در قالب برنامه‌های مختلفی ادامه می‌یابد. این واحدها در زمینه‌های فرهنگی مثل گفتمان‌های فکری و اعتقادی، هیئت مذهبی و ایستگاه‌های صلواتی و برگزاری دوره‌های مختلف آموزشی و فرهنگی همچنان فعال هستند. برای این منظور چارت سازمانی تعریف شده و حوزه عمل و مسئولیت‌ها هر یک از افراد را مشخص کرده‌ایم.

آیا برای مناطق آسیب‌پذیر هم برنامه‌ای داشته‌اید؟

حدود یک سال است که در تلاشیم این گروه‌های فعال را به بسیج مساجد و محلات تزریق کنیم تا با حضور همین افراد یک پایگاه تربیتی با همین فضای جهادی تشکیل شود. برای معضلات اجتماعی حاشیه شهر نیز در حال برنامه‌ریزی هستیم. در این طرح بنا را بر این گذاشتیم تا دانش‌آموزان مستعد و درس‌خوان حاشیه شهر را شناسایی کنیم و با ایجاد یک ساز و کار مناسب و با همکاری خانواده‌ها آنها را در روند تربیت دینی و انقلابی قرار دهیم. برخی از دانش‌آموزانی که از سال‌های گذشته در اردوهای جهادی مشارکت داشتند در عرض این چند سال دانشجوی شده و در برنامه‌های فرهنگی و سازندگی حاشیه‌های شهر نقش کلیدی و اساسی ایفا می‌کنند. برخی دانش‌آموزان نیز خود از اهالی نقاطی مانند سعدی، نظر آباد، ترکان، شرقان و دیگر مناطق حاشیه‌ای و محروم هستند. حدود ۱۵ نفر از افراد نخبه ما از منطقه سعدی هستند. به عنوان نمونه، یکی از این افراد که تمامی آثار شهید مطهری را مطالعه کرده، قرار است گروهی را تشکیل دهد و در قالب کار گروهی دوره‌های مطالعاتی این کتب را آغاز کند. در ادامه فعالیت‌های فرهنگی روی فعالیت‌های علمی دانش‌آموزان نیز تمرکز داریم تا از دانش‌آموزان ممتاز به عنوان همیاران درسی دیگر دانش‌آموزان استفاده شود.

دانش آموزی که می‌تواند الگو و برای منطقه خودش اثرگذار باشد شناسایی می‌شود تا به مرور در سیکل عملیات توانمندسازی قرار گیرد. در این روند بر آنیم تا اگر نگوئیم که مدیری در تراز انقلاب اسلامی، اما نیرویی توانمند در تراز انقلاب اسلامی تربیت کنیم

چرا در کنار روند تربیتی و فرهنگی روی فعالیت علمی تأکید دارید؟

برای حضور در مدارس به توجه مسئولان مدارس و انگیزه‌سازی برای والدین نیاز داریم که این مسئله بدون نگاه به فعالیت‌های درسی و علمی دانش‌آموزان ممکن نیست، اما وقتی روی بحث علمی تأکید می‌شود فضا خود به خود مهیا و از طرح‌های مجموعه به خوبی استقبال می‌شود. ما ابتدا با رویکرد کاملاً علمی وارد می‌شویم و سپس در خلل کارهای علمی بحث‌های فرهنگی را پیگیری می‌کنیم. ورود ما به مدرسه بسیار مهم است، زیرا این فرصت به راحتی فراهم نمی‌شود. مگر چند مدرسه‌ای که هماهنگ‌تر هستند. از سویی با پایگاه‌های بسیج محلات نیز صحبت کردیم که دانش‌آموزان مستعد با شرایط خاص را در محلات آسیب‌پذیر معرفی کنند. بعد این افراد را در برنامه‌های فرهنگی همانند آنچه در تابستان‌ها در بسیج برپا می‌شد آموزش می‌دهیم. روند کار از شناسایی فرد و مشورت با خانواده او شروع می‌شود. انگیزه‌های ابتدایی دانش‌آموز در خلال برنامه اردویی شکل می‌گیرد. با مباحث فرهنگی آشنا می‌شود. در این برنامه‌ها، دانش‌آموزی که می‌تواند الگو باشد و برای منطقه خودش اثرگذار باشد شناسایی می‌شود تا به مرور در سیکل عملیات توانمندسازی قرار بگیرد. در این روند بر آنیم تا اگر نگوئیم که مدیری در تراز انقلاب اسلامی، اما نیرویی توانمند در تراز انقلاب اسلامی تربیت کنیم. ما دو کانال «موسسه» و «تاریخک» و کانال «ردی جهادی» داریم که در حال تهیه و انتقال محتوای تربیتی و سبک زندگی اسلامی هستیم. کانالی هم اخیراً به عنوان «ته سیگار» داریم که طنز اردوی جهادی است که مختص به اعضای اردوهای جهادی است. جلسات هفتگی هیئت‌های فاطمی و عاشورا می‌باش. همیشه به راه بوده و نیروگیری ما نیز سر جای خود است.

با توجه به تأکیدات رهبر معظم انقلاب بر ضرورت هم افزایی و ساختار سازی، شما با سایر واحدها و تشکیلات بسیج چه رابطه و همکاری‌هایی دارید؟

در بحث هم افزایی با برخی مجموعه‌ها صحبت کردیم. به عنوان نمونه دانشگاه علوم قرآنی اعلام آمادگی کرده که در اجرای برنامه‌های فرهنگی و مذهبی در مناطق حاشیه همکاری کند. در همکاری با بسیج به دنبال این هستیم تا یک مدل موفق و الگوی تمام عیار از اردوی جهادی دانش‌آموزی، دانشجویی و طلاب را به دیگر مجموعه‌ها و پایگاه‌های بسیج ارائه دهیم. امیدوارم به خواست خداوند فضای برنامه‌های جهادی برون مرزی نیز جهت فرهنگ‌سازی ادبیات فکری انقلاب اسلامی در عرصه جهادی فراهم شود. نکته آخر اینکه مدل اجرایی فعالیت‌های اردویی ما به عنوان یک مدل مبنا در جاهای دیگر کشور تکثیر و اجرا می‌شود. مثلاً برخی استان‌ها همانند یزد، قم، تهران، اراک، هرمزگان و شهرستان‌های اطراف شیراز هم می‌آیند و روند اجرایی برنامه اردویی مجموعه ما را یاد می‌گیرند و در مناطق خود اجرا می‌کنند. ما هم به عنوان مجموعه مشاور با آنان همکاری می‌کنیم که این هم نوعی هم‌افزایی می‌شود.

بازار زیر چتر خدمات جهادگران در عرصه‌های مختلف

گسترده‌گی و پراکندگی دارد و هر جای استان‌ها که نشانی از محرومیت دارد، ردپای جهادگران نیز دیده می‌شود. از گروه‌های جهادی لرستان، آذربایجان شرقی و غربی و کرمانشاه که در سیلاب‌ها و زلزله‌های چند سال اخیر که در مناطق مختلف به وقوع پیوست و گل کاشتنند گرفته تا جهادگرانی که در سیستان و بلوچستان، هرمزگان، کرمان و کهگیلویه و بویراحمد بدون اینکه نامی از خود بر جای بگذارند، شبانه‌روز در خدمت هموطنان کم‌برخوردار هستند. حالا در بهمن ماه می‌توان یکی از بهترین ثمرات انقلاب مستضعفان را دید. آری گروه‌های جهادی جز به ایران و آبادانی نمی‌اندیشند و در همه حال در کنار هموطنان خود قرار دارند.

«گروه‌های جهادی» میوه انقلاب مستضعفان

خدمت به مردم گام بردارند لذت می‌برند. گروه‌های جهادی همه جوره پای کار انقلابند، گاهی صدای آنها از اردوهای جهادی می‌آید که به کار ساخت و ساز خانه‌های محرومان می‌پردازند و در دل اردوهای جهادی کار فرهنگی می‌کنند.

اقدامات پزشکی، بهداشتی و مهندسی نیز از دیگر فعالیت‌های جهادگران بسیجی است و گاهی در عرصه اقتصاد مقاومتی فعالند و اقدامات آنها امیدبخش دل محرومانی است که چراغ خانه‌هایشان را روشن نگه داشته‌اند. پروژه‌های عمرانی جهادگران بسیجی در بیشتر روستاهای محروم و کم‌برخوردار استان‌ها به چشم می‌خورد. پروژه‌های بسیج سازندگی در شهرستان‌ها و روستاها